

JACQUES ANDRÉ

Bullet Holes - Curator Emmanuel Lambion

23 januari – 05 maart 2016

Opening zaterdag 23 januari 2016, 15-18u

Bullet Holes of de etalage-blues

Het karton moest vooral de juiste tint blauw hebben, specifiek en innemend. Ik heb het dan niet over IKB, Pruisisch blauw of Venetiaans blauw, maar het blauw dat nu eens onzichtbaar, dan weer ontastbaar onze sociale realiteit – en in het bijzonder die van de artistieke en creatieve wereld – structureert: het RVA-blauw.

Over enkele dagen, wanneer de uitnodigingen vers van de pers komen, zullen we eindelijk weten of we in het opzet zijn geslaagd. Dat brengt ons dan weer bij de discussie hoe moeilijk het is om een immateriële realiteit weer te geven of te vertalen naar de media.

Maar dat is een heel ander debat, en ik stel voor dat we bij het onderwerp – alias Jacques André – blijven.

Jacques heeft lang, zowel esthetisch als politiek, de rol van werkloze kunstenaar gedragen in een postmoderne maatschappij die gericht is op overconsumptie, een fenomeen dat hij tegelijk erkent en in vraag stelt.

Zijn statuut van uitkeringsgerechtigde, zowel etymologisch als metaforisch aanvoeld als een 'sociale abstractie', was het zaadje voor de verdere ontwikkeling van heel wat projecten en ideeën van zijn hand.

Wanneer hij geen schilderijen aanbiedt waarop *abstracte werken* – in de vorm van stempels van de verschillende uitkeringsbureaus in de Brusselse agglomeratie – worden uitvergroot, wijdt hij zich aan de herhaalde aankoop van identieke voorwerpen (boeken, langspeelplaten en andere culturele objecten).

Deze *ARTERS* * (*achats à répétition, tentatives d'épuisement, reconstitutions de stocks*) (*herhaalde aankopen, pogingen om de winkelvoorraad uit te putten en zelf een stock aan te leggen) zoals hij ze noemt, en die hij zelf beschrijft als de vrucht van een 'buitengewoon traag en complex proces waarin esthetische, psychologische, anekdotische en financiële overwegingen samenkomen', spruiten voort uit een voor de hand liggende kritiek op de consumptiedwang waarmee elke burger – en in het bijzonder de werkloze – wordt geconfronteerd.

Een ander kenmerk van het werk van Jacques André schuilt in zijn fascinatie voor kinderspeelgoed en allerhande grappen en grollen, afgeleide producten die vaak de waarden van onze consumptiemaatschappij weerspiegelen. Hij koopt en verzamelt ze graag, en verwerkt ze soms ook in zijn installaties.

Beide invalshoeken kunnen uiteraard samenkomen, zoals dat ook hier het geval is. U hebt bij het zien van de uitnodigingskaart of de installatie vast begrepen dat het ludieke en gelijknamige element van dit project – inclusief de nodige sociale en sociologische toespelingen – bestaat uit kogelgaten en hun impact op het glas van de etalage, die ter beschikking werd gesteld door Hopstreet Gallery in de passage van Galerie Rivoli.

"*Verdorie, ik ben al door de hele voorraad Bullet Holes bij Picard-Megafun en Palais des Cotillons!*", aldus Jacques op 29 december 2015.

En zo werd de aankoop van de *Bullet Holes* meteen *ARTERS* * nr. 163.

Maar laten we nog even terugkomen op de ruimtelijke context van het project: een doodgewone etalage in een winkelgalerij die geleidelijk wordt omgevormd tot een - weliswaar bijzonder eclectisch - winkelcentrum van galeries.

De etalage, strak omlind met een zwart metalen kader, werd eenvoudig geschilderd in de specifieke tint blauw waarover we het eerder al hadden. Ze is zo goed als leeg. Verspreid over de vloer liggen her en der RVA-kaarten, die werden verzameld in of rond verschillende stempelbureaus. Min of meer de mislukkingen van het systeem, waarin steeds meer mensen uit de boot vallen van de 'sociale abstractie', ook in de creatieve sector. Op het glas zelf zien we de impact van grappen en grollen, als een indirect eerbetoon aan de trompe-l'oeil.

Zodra de klad erin zit, is het hek van de dam: deze parodiërende echo accentueert volgens een perspectief in harmonie met het faillissement van een systeem of consumptiegericht maatschappijmodel, het 'alles' en 'teveel' ervan, de omgekeerde en immateriële spiegel, het equivalent van afwezigheid en leegte.

Niettemin zullen sommigen er eerder een samenvatting van het abstractieverhaal in zien, of een nieuwe kijk op het landschapsschilderij, het sociale realisme of zelfs een indirecte verwijzing naar het memorabele Grand Verre van Duchamp ... Het staat ons, passanten, kunstkeners en leken vrij om een eigen mening te vormen.

Dat gezegd zijnde, rest ons nog één vraag. De etalage blijft een etalage, een echt kader met imposante afmetingen en een deur die opengaat, en die vraagt om – zij het dan op een vluchtige manier – te worden gevuld.

Temeer omdat deze effen achtergrond een duidelijke weerspiegeling is van de 'kleurloosheid' van het digitale tijdperk, fungeert dit *blue screen* als doek voor de virtuele realiteit en de wereld van media en televisie.

Kunnen we het openen? Kunnen we binnenstappen? Die vraag blijft onbeantwoord. Er is maar één fysieke beperking, en dat zijn de afmetingen: 215 x 190 x 80 cm.

Wie weet brengt de vernissage of finissage van *Bullet Holes* wel een antwoord ...

Tekst Emmanuel Lambion

Jacques André (1969) woont en werkt in Brussel. Zijn werk, dat vaak het precaire statuut van de kunstenaar aanpakt, richt zich op een subtiele en ietwat speelse, ironische manier op de val en drift van het consumentisme.

Zijn werk werd tentoongesteld in verschillende musea, foundations, galleries en international kunstinstituten, zoals Palais de Tokyo, Kunsthalle Wien, Air de Paris, Busan Biennale, NICC, Galerie Catherine Bastide, Etablissement d'en Face, Casino Luxembourg et la Chaussette.

Emmanuel Lambion (1968) is een Brusselse curator, criticus en ontwerper van projecten voor publieke ruimtes (Park58, B-1010/be-DIX_TIEN (www.b-1010.be)). Hij was Hoofd Tentoonstellingen bij kunstencentrum Botanique, leverde een actieve bijdrage aan het curatorencollectief Komplot en richtte later ook Bn PROJECTS vzw op. Sinds 2008 staat hij aan het hoofd van Maison Grégoire, een onafhankelijke kunstruimte in een erfgoedwoning van Henry Van de Velde (www.maisongregoire.be). Zijn werken zijn doorgaans opgebouwd rond het concept 'ontleding', waarbij normen en codes in vraag worden gesteld en een nieuwe, creatieve impuls krijgen. Een mooi voorbeeld hiervan is de tentoonstellingsreeks Found in Translation, die hij sinds 2011 uitwerkt (Casino Luxembourg, Thalie Foundation Brussels ...).

Hopstreet Gallery - Sint-Jorisstraat 109 rue Saint Georges, 1050 Brussels - www.hopstreet.be - hop@hopstreet.be - +32 2 511 05 55